

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/11/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112233685
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3112233685.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudkýň JUDr. Aleny Záhumenskej a JUDr. Viery Škultétyovej vo veci starostlivosti súdu o mal. H. H., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny G., dieťa rodičov G.. Y. Q., bytom G., P. XXX/XX a G.. H. H., bytom G., P. XXX/XX, t.č. S., Q. XXXX/XX, o úpravu styku s maloletým dieťaťom, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 15. decembra 2014, č.k. 26P/418/2012-146, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu m e n í tak, že otec je oprávnený stýkať sa s mal. H. každý páry týždeň v piatok od 16:30 hod. do nedele do 17:00 hod., počas vianočných sviatkov každý páry rok od 24.12. od 09:00 hod. do 25.12. do 15:00 hod. a každý nepáry rok od 25.12. od 09:00 hod. do 26.12. do 15:00 hod., počas Veľkonočných sviatkov každý rok od Veľkonočnej nedele od 17:00 hod. do Veľkonočného pondelka do 15:00 hod. a každý rok v mesiaci august od 01.08. od 10:00 hod. do 07.08. do 17:00 hod., a to s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšujúcej časti rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd upravil styk otca s mal. H. na každý páry týždeň v sobotu od 10:00 hod. do nedele do 17:00 hod., s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku do 28.02.2015 a s účinnosťou od 01.03.2015 každý páry týždeň v piatok od 16.30 hod. do nedele do 17.00 hod., počas Vianočných sviatkov každý páry rok od 24.12. od 09.00 hod. do 25.12. do 15.00 hod. a každý nepáry rok od 25.12. od 09.00 hod. do 26.12. do 15.00 hod., počas Veľkonočných sviatkov každý rok od Veľkonočnej nedele od 17.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 15.00 hod. a každý rok v mesiaci august od 01.08. od 10.00 hod. do 07.08. do 17.00. hod. Matke uložil povinnosť styk otcovi s dieťaťom umožniť, dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a odovzdať ho otcovi v stanovenom čase, v mieste bydliska matky, kde je otec dieťa povinný matke v stanovenom čase vrátiť. Vyslovil, že o trovách štátu bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím. Žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 36 ods. 1, § 25 ods. 1, 2 a § 26 Zákona o rodine. Rozhodol na základe výsledkov vykonaného dokazovania, z ktorého mal za preukázané, že mal. H. sa narodil zo vzťahu mimo manželstva svojich rodičov. Rodičia dieťaťa žili v spoločnej domácnosti od februára 2007 do júna 2011, kedy otec dieťaťa pre názorové rozdiely zo spoločnej domácnosti odišiel. Rozsudkom tamjšieho súdu, č.k. 30P/279/2011-64 zo dňa 09.01.2012 bol mal. H. zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platiť mal. H. k rukám matky výživné sumou po 120 Eur mesačne. Dňa 20.06.2012 rodičia uzatvorili na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny S., pracovisko G. a referáte SPOD a SK dohodu rodičov o styku otca s mal. H.. Na základe tejto dohody bol otec oprávnený stretávať sa s mal. H. každý páry kalendárny týždeň v nedeľu v čase od 14.00 hod. do 19.00 hod. a každý kalendárny týždeň v každom mesiaci v pracovné dni neobmedzene, po predchádzajúcom oznámení matke 24 hodín vopred. Rodičia sa

zaviazali dohodu dodržiavať. Okresný súd Trenčín uznesením, č.k. 30P/418/2012-32 zo dňa 15.04.2013 nariadil predbežné opatrenie, ktorým upravil styk otca s mal. H. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. H. každú páru nedelňu v mesiaci od 14.00 hod. do 18.30 hod. Neskôr rodičia uzatvorili na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny S., pracovisko G. a referáte SPOD a SK novú dohodu rodičov o styku otca s mal. H., na základe ktorej bol otec oprávnený stretávať sa s mal. H. každý páry rok od 24.12. od 09.00 hod. do 25.12. do 15.00 hod. a každý nepárny rok 25.12. od 09.00 hod. do 26.12. do 15.00 hod. Počas Veľkonočných sviatkov sa rodičia dohodli na styku otca s maloletým tak, že otec bude oprávnený stretávať sa s ním každý rok od Veľkonočnej nedele od 17.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 15.00 hod. Úpravu styku otca s mal. H. počas letných prázdnin si rodičia nedohodli. Súd prvého stupňa v konaní nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí. Závery znaleckého posudku uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia. Nakoľko rodičia sa na úprave styku nevedia jednoznačne dohodnúť a mal. H. už dlhšiu dobu prejavuje túžbu stretávať sa s otcom aj nad rozsahu upravený predbežným opatrením a poslednou dohodou rodičov, uzatvorenou na úrade práce, mal súd prvého stupňa za to, že styk otca s maloletým je potrebné upraviť rozhodnutím súdu. Mal za preukázané, že mal. H. má záujem stretávať sa s otcom a upevňovať si vzájomné citové putá, pričom otec má vytvorené i vhodné podmienky pre takéto stretávanie. Konštatoval, že mal. H. bol rozsudkom v roku 2012 zverený do osobnej starostlivosti matky. U mal. H. neboli žiadne pochybnosti o jeho dobrom citovom vzťahu k matke i k otcovi. V konaní mal súd prvého stupňa za preukázané, že matka má potrebu dieťa až nadmerne ochraňovať a zrejme z tohto dôvodu odmieta stretávanie sa otca s maloletým tak, že maloletý by u otca prespával po dve noci pri každom stretnutí. Otec dieťaťa má však k mal. H. tiež pozitívne postoje, vyjadruje prianie starať sa o dieťa vo väčšej miere a je presvedčený, že by jeho prínos k výchove dieťaťa bol pozitívny vzhľadom k vytváraniu si mužskej role dieťaťa do budúcnosti. Mal. H. vyjadruje prianie stretávať sa s otcom naďalej, a aj s prespaním u otca. V čase od začatia konania v decembri 2012 do rozhodnutia v decembri 2014 nastal znalkyňou odporučený posun, kedy maloletý už bez problémov prespáva u otca 1 x za dva týždne už niekoľko mesiacov. Konštatoval, že je to viac ako znalkyňou odporučená skúšobná doba 3-4 krát. Vzhľadom na tieto okolnosti, ako i záujem mal. H. a po čiastočnej vzájomnej dohode rodičov súd prvého stupňa upravil styk otca s mal. H. napadnutým rozsudkom. Konštatoval, že takto upravený styk rozhodne nie je v neprospech dieťaťa; práve naopak, zabezpečí spoluúčasť otca na výchove mal. H. a pomôže maloletému utvárať optimálny vývin i mužský vzor správania.

Proti rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka maloletého, ktorá sa domáhala jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prípadne jeho zmeny tak, aby otec bol oprávnený stykať sa s mal. H. každý páry týždeň v sobotu od 10.00 hod. do nedele do 17.00 hod., počas vianočných sviatkov každý páry rok od 24.12. od 09.00 hod. do 25.12. do 15.00 hod. a každý nepárny rok do 25.12. od 09.00 hod. do 26.12. do 15.00 hod., počas Veľkonočných sviatkov každý rok od Veľkonočnej nedele od 17.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 15.00 hod. s tým, že ostatné časti rozsudku zostanú nezmenené. Súdu prvého stupňa vytýkala nedostatočné zistenie skutkového stavu veci. Vyjadrila presvedčenie, že motiváciou otca v danom spore nie je úprimný záujem o dieťa, na ktorú skutočnosť poukazovala v tej súvislosti, že rovnako ako v tomto spore konal otec v súdnom spore v rokoch 2007 až 2008, ktorý sa taktiež týkal úpravy styku, a to k mal. A. H.. Zastávala názor, že ak v priebehu pár rokov otec rieši v súdnych sporoch rovnaký konflikt s rôznymi ženami, vypovedá to o jeho osobnosti a je nutné pozeráť na jeho osobnosť komplexne aj v kontexte s prípadom minulým a chrániť tak maloletého proti možným psychickým poškodeniam, tak ako sa to stalo v minulosti u mal. A. H.. Tvrdila, že rovnako ako v danom súdnom spore motivuje otca deštruktívna agresivita, ktorá má za cieľ rozbiť pozitívny vzťah matka - dieťa, keďže sám otec v detstve utrpel zranenie, prameniace z citovej frustrácie. Poukazovala na to, že otec v čase styku s dieťaťom uprednostňuje iné osoby a iný program, keď napĺňa potreby cudzích ľudí (opakovane si dohodol pracovnú brigádu v dĺžke trvania tri hodiny, kedy dieťa ani nemal v dohľade a kedy dieťa bolo zverené do starostlivosti staršieho pána, ktorý nie je v žiadnom príbuzenskom vzťahu, ktorého dieťa nepozná). Opustil dieťa s argumentáciou, že zabudol niečo kúpiť a dieťa opäť bolo zverené do starostlivosti ženy, ktorá nie je v príbuzenskom vzťahu s dieťaťom. V čase, keď dieťa malo bolesti brucha, nechal dieťa samé ležať v miestnosti prenajatého bytu, pričom on trávil čas v inej miestnosti a venoval sa inej osobe, nie dieťaťu, čo následne maloletý v rozhovore s matkou vnímal ako pocit opustenosti v čase, keď mal bolesti. V tejto súvislosti upozorňovala na tú skutočnosť, že sama znalkyňa v závere posudku odporúča, aby sa otec v čase styku prednostne venoval dieťaťu a eliminoval kontakt s inými osobami. Považuje za kontroverzné, ak otec maloletého na jednej strane žiada rozšírenie styku z jedného prenocovania na dve prenocovania a dokonca šesť nocí v čase letných prázdnin, avšak nie je schopný naplniť ani ten čas, ktorý momentálne k dispozícii

má. Poukazovala na to, že žiadala znalecké dokazovanie za tým účelom, aby preukázala emočnú nestabilitu u otca a jeho dominantnú orientáciu navonok, t. j. extravertiu. Poukazovala aj na to, že otec je stabilný len do tej miery, kým je stimulovaný obdivom od iných dospelých osôb. Keďže jeho emočná stabilita je do tak vysokej miery závislá od vonkajších činiteľov, a keďže sama znalkyňa poukazuje na to, že táto kombinácia osobnostných črt môže viesť k iracionálnemu konaniu, zastáva matka názor, že počas styku s otcom prostredie pre dieťa nie je celkom bezpečné. Ďalej uviedla, že znalkyňa nepotvrdila síce sklon otca maloletého v čase emočnej nestability riešiť problém zvýšenou konzumáciou alkoholu, avšak z partnerského života takéto skúsenosti má. Dôvodila, že pri úprave styku treba postupovať opatrne, obozretne a nechať dlhší časový priestor na to, aby bolo možné zhodnotiť, či styk s otcom nemá vplyv na psychický vývin dieťaťa, či je prostredie u otca pre dieťa dostatočne stabilné a bezpečné. Dávala do pozornosti, že v priebehu troch rokov otec dvakrát menil bydlisko, na súdnom pojednávaní dňa 03.11.2014 avizoval plánovanú ďalšiu zmenu bydliska. Dieťa si muselo opakovane zvykať na nové podmienky, čo tiež neprispieva k pocitu jeho istoty. Maloletý sa nachádza v X. ročníku základnej školy. Je dosť náročné adaptovať sa na túto situáciu, nieto ešte nestabilné podmienky bývania u otca. Dôvodila, že v znaleckom posudku nie je zmienka o tom, že by bolo toho času v záujme dieťaťa vhodné upraviť styk štandardne na dve noci a takisto znalkyňa neodporúča dlhší pobyt počas letných prázdnin. Vyjadrila presvedčenie, že súd prvého stupňa sa svojim rozhodnutím neopodstatnene výrazne odklonil od odporúčania znalkyne, ktorá odporučila postupné a limitované rozširovanie stretávania dieťaťa s otcom z dôvodu, aby dieťa neutrpelo psychickú ujmu. Poukazovala na to, že ako matka potrebuje dlhšie obdobie, aby maloletého pripravila na stretávanie sa s otcom, ktoré bude zahŕňať viacero nocí po sebe. V podaní zo dňa 13.03.2015, ktoré bolo doručené odvolaciemu súdu v priebehu odvolacieho konania, matka poukazovala na tú skutočnosť, že otec maloletého v mesiaci február 2015 opätovne zmenil miesto pobytu, jedná sa už o tretie miesto pobytu od roku 2011. Takéto opakované zmeny pobytu vyvolávajú u dieťaťa pocity neistoty. Poslednú zmenu bydliska otca mal dieťa zle znáša, odmieta k otcovi chodiť, plače, verbalizuje pocity nedostatočného záujmu zo strany otca, nedostatočnej pozornosti, vníma pocity nedostatku lásky, vníma násilné presadzovanie vôle otca. Na základe jej žiadosti bolo vykonané šetrenie úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, keďže otec utajuje adresu, na ktorej toho času býva. Predložila súdu vyjadrenie úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 09.03.2015.

Otec v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť. Uviedol, že matka maloletého účelovo zavádza, klame a používa nepravdy, len aby v maximálnej miere znemožnila jeho styk s maloletým. Sama požadovala vypracovanie znaleckého posudku, len aby dokázala nejaké patologické správanie otca a dokonca ho obvinila zo závislosti na alkohole. Keďže sa nič také nepreukázalo, práve naopak, znalecký posudok poukázal na úzkostlivý a hyperprotektívny postoj matky k maloletému, rigiditu v usudzovaní i konaní, ako aj na dobrý vzťah medzi otcom a maloletým, matka tento posudok niekoľkokrát spochybnila. Neustále vytrháva z kontextu veci, ktoré jej vyhovujú, avšak nepoukazuje na kladné veci, resp. na svoje nedostatky a chyby. Vyslovil názor, že súd prvého stupňa sa v dostatočnej miere venoval znaleckému posudku, ako aj jeho záverom. Matka sa neustále stavia do polohy odborníčky psychológie, neustále vysvetľuje a skresľuje niektoré závery, tak aby vyhovovali jej. Napáda osobnosť otca, povahové črty, pričom v prvom rade by sa mala pozrieť na seba. Pokiaľ spomína súdny spor vo veci starostlivosti o staršiu dcéru A. z jeho prvého manželstva, uviedol, že veci, ktoré uvádza matka, sa nezakladajú na pravde. Išlo o odlišný prípad, kedy jeho dcéra z prvého manželstva chcela byť s ním, nerozumela si s matkou, ktorá v tom čase mala psychické problémy, užívala lieky a alkohol a znalkyňa odporúčala jej zverenie do starostlivosti otca. Otec ďalej poukazoval na skutočnosť, že o žiadny boj s matkou mu nejde, ide mu len o maloletého a pravidelné stretávanie sa s ním. Má nový život, novú partnerku. Od februára bývajú v spoločnej domácnosti v novom 3-izbovom byte v S., kde bol pozrieť aj maloletý a kde sa mu veľmi páčilo. S maloletým sa snažia športovať, chodia hrať futbal, chodia na verejné korčuľovanie, hokej a podobne. Ich možnosti sa v S. ešte rozšíria. Maloletý je s ním šťastný, robia si rôzne programy. Maloletý často povie, že sa mu ešte nechce ísť domov. Čas, strávený s maloletým, považuje preto za nedostatočný. Pokiaľ matka poukazuje na to, že sa stretávajú s cudzími ľuďmi, a že sa maloletému v tom čase nevenuje, dôvodí, že toto sa nezakladá na pravde. Stretávajú sa s ľuďmi, ktorí sú cudzí pre matku dieťaťa, ale nie pre maloletého. Zároveň nevidí nič zlé na tom, pokiaľ idú na návštevu k známym, kde má maloletý kamaráta v jeho veku, s ktorým sa spolu hrajú na dvore v ich blízkosti a pri tej príležitosti otec pomáha okolo domu. Poukazoval na to, že práve matka maloletému doma neumožňuje hrať sa s kamarátmi, izoluje ho od okolitého sveta, chce ho mať len pre seba. Takýto postoj matky aj podľa záverov posudku, i napriek tomu, že je sytený láskou, nemusí byť pre dieťa vždy najoptimálnejší. Programom a spoločne strávený čas sa v maximálnej miere

snaží otec prispôsobovať maloletému. Má záujem s maloletým sa učiť, bol na začatí školského roka, pričom matka mu neumožnila sa ani pozrieť na učebnice a zošity maloletého. Počas dvoch týždňov, keď nie sú spolu, matka maloletému vypína mobil, keď príde pre maloletého, nedá mu školské veci, hoci tieto od nej žiadal. O prospechu maloletého má prehľad len cez internetovú žiacku knižku a z toho, čo mu maloletý povie. Má za to, že zo strany matky ide o neustále bránenie a zabraňovanie v styku s maloletým a za týmto účelom používa klamstvá, odvolania, naťahovanie času.

Krajský súd preskúmal vec v medziach podaného odvolania a jeho dôvodov podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné podľa § 220 O.s.p. zmeniť. Rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

V danej veci súd prvého stupňa rozhodoval o návrhu rodičov na úpravu styku otca s mal. H..

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia mal. dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností, ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí mal. dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a § 26 sa použijú primerane.

V prípade, pokiaľ sa rodičia mal. dieťaťa, ktorí spolu nežijú, nedohodnú na úprave styku rodiča, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti, s dieťaťom, čo je z hľadiska realizácia styku najvhodnejšie, súd upraví rozsah styku rodiča, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti podľa určitých kritérií. Základným kritériom je vek dieťaťa, jeho zdravotný stav, vzájomný vzťah dieťaťa a rodiča, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, denný režim dieťaťa s prihliadnutím k jeho aktivitám, zohľadnia sa aj časové, hospodárske a rodinné pomery rodiča, vzdialenosť medzi bydliskom rodiča dieťaťa a podobne.

Styk rodiča s mal. dieťaťom sa uskutočňuje predovšetkým v záujme dieťaťa a jeho účelom je najvhodnejším spôsobom a v čo najväčšej miere znižovať nepriaznivé dôsledky narušených vzťahov medzi rodičmi. V každom prípade však treba posúdiť aj schopnosť rodiča na výchovu dieťaťa a tomuto prispôbiť úpravu styku a iba mimoriadne, ak je to potrebné v záujme zdravia dieťaťa, súd styk dieťaťa s rodičom obmedzí, alebo ho zakáže. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že otec dieťaťa, ktorému neboli mal. deti zverené do osobnej starostlivosti, má v zmysle Zákona o rodine rodičovské povinnosti, ale aj práva. Jedným z rodičovských oprávnení, prostredníctvom ktorých má právo sa podieľať na výchove mal. detí, ktoré nie sú zverené do jeho osobnej starostlivosti, je právo styku s maloletým dieťaťom, a to bez ohľadu na prípadný odmietavý postoj rodiča, ktorý vychováva mal. dieťa. Znamená to, že rozhodnutie o zverení mal. dieťaťa jednému z rodičov do osobnej starostlivosti zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu z rodičov, ktorému mal. dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Tento rodič, aj keď je spravidla prevažne vylúčený z bezprostredného výkonu svojich rodičovských práv a povinností, najmä sústavného výchovného pôsobenia na mal. dieťa, nie je pozbavený práva dieťa vychovávať. Je na ňom, aby využíval aspoň obmedzené možnosti na to, aby aj pri nedostatku príležitostí na sústavné výchovné pôsobenie mal na výchovu dieťaťa vplyv. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo mal. dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove mal. dieťaťa a na udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citových vzťahov, je osobný styk rodiča s mal. dieťaťom. Úlohou rodiča, ktorému nebolo dieťa zverené do výchovy, je najmä to, aby pri styku s mal. dieťaťom svoju rolu vo výchove dieťaťa uplatňoval len pozitívnym spôsobom a v intenciiach § 30 Zákona o rodine, ako aj článku 29 Dohovoru o právach dieťaťa a nie, aby maril výsledky výchovy dieťaťa rodičom, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Úlohou rodiča, ktorý má mal. dieťa v osobnej starostlivosti, je okrem iného aj to, aby so zreteľom na záujem dieťaťa vytváral priaznivé podmienky na styk tohto rodiča s mal. dieťaťom, a to vedením dieťaťa k správne mu vzťahu k tomuto rodičovi.

Spolahlivá úvaha o tom, či je styk rodiča, ktorý nemá dieťa vo svojej výchove s mal. deťmi na prospech detí a ďalej, aká úprava tohto styku zodpovedá v konkrétnom prípade najlepšiemu záujmu dieťaťa a pomerom oboch rodičov, je podmienená náležitým zistením skutkového stavu veci. Iba v takomto prípade možno totiž zhodnotiť niektoré okolnosti, týkajúce sa mal. detí a niektoré skutočnosti, týkajúce sa rodičov. Ide predovšetkým o zhodnotenie veku a zdravotného stavu mal. detí, ich citového vzťahu k rodičom, ktorý ich nemajú vo svojej výchove, denného režimu mal. detí, osobných a rodinných pomerov rodičov, vzájomný vzťah rodičov a ich časové a hospodárske možnosti a podobne.

V danej veci je nesporné, že medzi rodičmi mal. H. dochádza ohľadne úpravy styku otca s dieťaťom k nezhodám, a preto rozsah styku musel súd prvého stupňa na základe návrhov rodičov upraviť svojim rozhodnutím. Medzi rodičmi nebola sporná otázka, že otec má právo sa s dieťaťom stretávať. Spornou otázkou zostal iba rozsah úpravy styku. Vzájomné vzťahy medzi rodičmi sú však narušené, komunikácia neefektívna, čomu nasvedčuje aj okolnosť, že na úprave styku sa najskôr dohodli, následne však styk musel byť upravený predbežným opatrením.

Vzhľadom na neschopnosť rodičov dohodnúť sa o úprave styku s prespávaním maloletého u otca súd prvého stupňa vo veci nariadil znalecké dokazovanie znalkyňou z odboru psychológia, Klinická psychológia detí, Klinická psychológia dospelých, Poradenská psychológia F. L. M..

Podľa znalkyne má otec na výchovu dieťaťa racionálnejší a benevolentnejší pohľad ako matka dieťaťa, ale na zdravom vývine dieťaťa mu tiež záleží. Matka maloletého je pritom na maloletého veľmi citovo viazaná, voči maloletému prechováva pozitívne postoje, vo výchove zastáva úzkostlivý a hyperprotektívny postoj, obáva sa možných negatívnych skúseností dieťaťa, má potrebu dieťa až nadmerne ochraňovať. Dieťaťu venuje veľa pozornosti a starostlivosti, záleží jej na zdravom a optimálnom vývine dieťaťa. Zo záverov znaleckého posudku nepochybne vyplýva, že vzťah mal. H. k obojmu rodičom je pozitívny. Maloletý nepripisuje v hodnotení rodičia otcovi ani jednu negatívnu vlastnosť, je si vedomé lásky otca. Vyjadrované obavy voči dlhodobšiemu pobytu u neho majú sprostredkovaný a anticipačný charakter a súvisia s vyjadrovaním sa matky na osobu otca. Oboch rodičov vníma ako jeho milujúcich, pozorných, starostlivých a je si vedomé svojho privilegovaného postavenia v ich postojoch. Z vyjadrenia maloletého k rodinnej situácii bolo zistené, že maloletý býva väčšinu času s mamou, k nim nikto nechodí, ani kamaráti, mama „nemá rada návštevy“. Maloletý sa vyjadril, že čo sa týka stretávania, možno by mohol u otca prespať, aj by u neho zostal, ale vie, že mama by s tým nebola spokojná. Počas znaleckého vyšetrenia vyjadroval pranie stretávať sa s otcom. Maloletý sa vyjadril, že otec sa snaží organizovať ich spoločný čas zaujímavo, počas stretnutí s otcom nepopisoval žiadnu ujmu.

Z rozhodnutia súdu prvého stupňa o úprave styku otca s mal. H. a jeho odôvodnenia vyplýva, že súd vychádzal zo zákonných kritérií pre určenie styku rodiča, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti a dieťaťa, keď zistil, že otec má k maloletému pozitívne postoje, vyjadruje pranie starať sa o dieťa vo väčšej miere, vyjadril presvedčenie, že by jeho prínos k výchove dieťaťa bol pozitívny, vzťahom k vytváraniu si mužskej roly dieťaťa do budúcnosti. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa v tom smere, že je potrebné styk otca s dieťaťom upraviť.

Vychádzajúc z obsahu spisu považuje odvolací súd rozsah úpravy styku otca s dieťaťom za primeraný tak, ako je tento uvedený vo výroku napadnutého rozsudku. Na tomto závere nemôže nič zmeniť ani tá okolnosť, že dieťa je na matku citovo viazané, ktorá skutočnosť nebola v konaní spochybňovaná. Vzťah maloletého je rovnako pozitívny aj k otcovi. Samotné dieťa nepripisuje v hodnotení otcovi ani jednu negatívnu vlastnosť. Obaja rodičia sú pre mal. H. dôležité osoby, vzory sociálnej identifikácie. Je preto nutné mať na zreteli, že styk dieťaťa v situácii, že rodičia žijú oddelene, sa určuje kvôli dieťaťu, v záujme jeho dobra a osobnej vôle a nie kvôli rodičom. V konaní neboli zistené žiadne nežiaduce reakcie maloletého na otca, nebolo zistené, že by otec sa o maloletého nedokázal postarať. Neboli tak preukázané tvrdenia matky, že by otec počas styku s maloletým riadne nezabezpečoval starostlivosť a opateru o maloletého. Svoj postoj, prečo súhlasí s prenocovaním maloletého u otca počas jednej noci a nie aj počas dvoch nocí, zdôvodnila tým, že k otcovi nemá dôveru, preto s dvoma prenocovaniami nesúhlasí. Súd prvého stupňa pri svojom rozhodnutí vychádzal z toho, že neboli preukázané tvrdenia matky, že by otec počas styku s maloletým riadne nezabezpečoval starostlivosť a opateru maloletého. Mal preukázané, že maloletý má k otcovi silný citový vzťah, na stretnutia s ním sa teší. Pokiaľ matka v odvolaní dôvodí, že potrebuje dlhšie obdobie, aby maloletého pripravila na stretávanie sa s otcom, ktoré bude zahŕňať viacero nocí po sebe, odvolací súd obdobie od rozhodnutia súdu prvého stupňa považuje za dostatočný časový priestor na to, aby maloletého na takýto styk s otcom pripravila. Vzhľadom na to považoval za nadbytočné ponechať úpravu styku s prespávaním na jednu noc na krátke časové obdobie, ale upravil styk už s prespávaním na dve noci od právoplatnosti rozsudku. Takýmto rozhodnutím, vzhľadom na dostatočný časový priestor od rozhodnutia súdu prvého stupňa mal za to, že sa neodklonil od odporúčania znalkyne, týkajúceho sa postupného rozširovania stretávania sa maloletého s otcom. Vo zvyšujúcej časti ponechal rozsudok okresného súdu nezmenený.

Odvolací súd zároveň považuje za potrebné, aby matka plne rešpektovala požiadavku, že dieťa potrebuje pre svoj zdravý vývoj (citový a psychický) pravidelne sa stýkať s otcom, pretože jeho neprítomnosť v živote v žiadnom prípade nemôže výlučne matka sama nahradiť. Odvolací súd má za to, že je v záujme maloletého, aby sa styk s otcom dieťaťa realizoval pravidelne, čo najčastejšie a je vhodné vzťah otca a dieťaťa rozvíjať a prehľbovať. Námietky matky, uvádzané v podanom odvolaní, v ktorých poukazuje na tú skutočnosť, že už v minulosti otec viedol súdny spor ohľadne úpravy styku k A. H., považuje v danej veci za irelevantné. Dôvody na zmenu rozhodnutia nevzhladol ani v tej skutočnosti, keď matka poukazuje na to, že otec maloletého v mesiaci február 2015 opätovne zmenil miesto svojho pobytu. Nepreukázala súdu, že by opakované zmeny pobytu vyvolali u dieťaťa pocity neistoty, tak ako to tvrdí v doplnení svojho odvolania. Takáto skutočnosť nevyplýva ani z vyjadrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny S. zo dňa 09.03.2015, predloženého matkou maloletého. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku jeho rozsudku.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.